

GAZETA TRANSILVANIEI.

Redactiunea si Administratiunea:
Brasiovu, piata mare Nr. 22. — „Gazeta“ ese:
Joi si Dumineca.

Prețul abonamentului:
pe unu anu 10 fl., pe siese luni 5 fl., pe trei luni
3 fl. 50 cr. — Tieri esterne 12 fl. pe unu anu seu
28 franci.

Anulu XLIII.

Se prenumera:
la postele c. si r. si pe la dd. corespondenti.

Anunțurile:
un'a serie garmondu 6 cr. si timbru de 30 cr.
v. a. pentru fiecare publicare. — Scrisori ne-
francate nu se primescu. — Manuscripte nu se
retrimitu.

Nr. 43.

Joi, 10 Iuniu 29 Maiu

1880.

Brasiovu 29 Maiu /10 Iuniu.

De cându a venitu la putere in Angli'a cabine-
tu liberalu Gladstone se observa o mare miscare
tre diplomatii statelor europene. Prin aceea că
anatu inițiativ'a spre a stabili o intielegere intre
puteri cu privire la esecutarea mai grabnica a trac-
tatului de la Berlinu, tramitiendu pe d. Göschen in
missiune estraordinara la Constantinopolu, guver-
nulu anglesu a datu o directiune deosebita cestiuni-
loru inca pendente.

Missiunea lui Göschen a avutu pēna acuma
succesulu, că marile puteri semnatare ale tractatu-
lui dela Berlinu au convenitu a resolvă cestiunea
grēca intr'o conferintia de ambasadori, ce se va in-
trafi dilele aceste in Berlinu. Este vorb'a aci in
prim'a linea de a se face presiune asupra inaltei
Pōrte otomane, atātu de neglīgenta in esecutarea
hotaririloru marelui areopagu europeanu.

Ministeriulu Gladstone nu se conduce de aceleasi
principie conservative politice că cabinetulu pre-
mergētōriu Beaconsfield. „Orientulu e alu popō-
relorū orientale“ dice Gladstone; „Dēca nu pōte fi
alu nostru mai bine se fia alu Turcului“ dicea
Beaconsfield si lucră din reputeri in contra in-
tēntiiei si planuriloru Russiei. Cabinetulu actualu
voiesce dincontra se mērga in intielegere cu Russi'a
punendu-si de scopu a medioloci in Turci'a o re-
forma radicala politica, administrativa si economica
cu scopu de a usiură si imbunatati sōrtea popora-
nilorū crestine.

Ambasadorulu Göschen are, se dice, in privin-
ta acēst'a instructiunea de a procede in unire cu
representantii Franței, Italiei si Russiei. Politic'a
Gladstone ar' tinde la o federatiune a natio-
nalitatiloru diferite de pe peninsul'a balcanica, ast-
tātū crede ministriulu anglesu se ar' potē puna stā-
ria mai cu successu panslavismului, de care se
teme Austro-Ungari'a si Germani'a. Parerea diplo-
matiloru actuali anglesi ar' fi, că Austri'a, că unu
statu compusu diu atâtea limbe si nationalitati ar'
trebui se imbrașiozeze principiulu federalu si pe
peninsul'a balcanica.

Este anevoie de a combină pēna unde pōte se
mērga liberalitatea cabinetului Gladstone in cestiu-
nea orientala. Negresitu că actiunea acēstui cabi-
netu, fia ea ori si cātu de moderata, nu va contri-
bui la intarirea ci numai la slabirea domniei tur-
cesci in Europ'a. Sultanulu semte fōrte bine că
ar' Turci'a va trebui se platēasca contulu, de aceea
nu a prea fostu incāntatu de sosirea ambasadorului
Göschen.

Tramisulu anglesu a voitu sē se presente Sul-
tanului, că unulu, carele venea se controleze sta-
tulu turcescu. In sensulu acēst'a eră compusa
vorbirea, ce avē se-o adreseze Sultanului. Acēst'a
inse a refusat alu primī in audientia solemnēla,
pēna ce nu se va adressă cātra densulu, că cātra
unu monarchu independentu. Se vede, că Göschen
a satisfaciū acēstei cereri si dupa vreo cinci dile
a fostu primitu la palatu.

Göschen a disu că-i este cunoscutu, că Sul-
tanulu se straduesce se imbunatātesca situatiunea
imperiului si a supusiloru sei, Sultanulu ia res-
pansu, că guvernulu seu are de scopu a esecutā
reformele necessare si a resolvă tōte cestiuni
pendente.

Cāte asigurari de aceste nu s'au schimbatu in
audientie solemnēle dela Bosforu si totusiu lucrū-
rile au remasu incurcate, că si mai inainte. E
mai multu decātu verisimilu, că nici lui Göschen
nu-i va succede ale descurcā, missiunea lui pōte fi
inse decisiva pentru viitōrea constelatiune politica,
dēca este adeveratu, că cabinetulu anglesu l'a in-
sarcinat a stabili o intielegere cu Franței, Itali'a
si cu Russi'a.

In casulu din urma ar' remanē Germani'a si
Austro-Ungari'a isolate. Göschen a fostu si pe la

baronulu Haymerle la Vien'a, dēr' nu se scio, dēca
l'a potutu, cāstigā pentru principiele liberale-fede-
ralistice, de cari se conduce politic'a cabinetului
Gladstone.

Caus'a agrara ardelēna si diet'a maghiara.

„Proiectulu de lege privitoriu la regularea poses-
siuneii in Transilvani'a a provocatu astadi o des-
batere lunga, pe care a suportat' o adu-
narea deputatiloru, ce-i dreptu cu patientia
dēr' fara unu interessu mai adēncu
pentru causa.“ Cu aceste cuvinte incepe
„Pester Lloyd“ revist'a s'a asupra siedintiei came-
rei ungare dela 5 Iuniu c., in care s'a discutat
proiectulu de lege privitoriu la regularea posesi-
unei in Transilvani'a. Nu este nimerita asertiunea,
că cāmer'a a suportatu cu patientia“ discussiunea
„fara de a avē unu interessu mai adēncu pentru
causa?“

Fara se voiēca organulu pestanu a caracteri-
satu fōrte bine cu puține cuvinte situatiunea, in
care se afla poporulu transilvanu, care este avisatu
de a asteptā cā intr'o cestiune economica de viētia
se-i faca dreptate o camera, care „nu are unu in-
teressu mai adēncu pentru causa s'a“. „Pester
Lloyd“ in sinceritatea s'a ne face se ne punemu
intrebarea, că ore diet'a pestana, care cu escepti-
unea cātorva deputati, cari representa numai mino-
ritatea ungerēca si sasēca a Transilvaniei, nu cu-
nōsce mai de locu referintiele, necessitatele si do-
rintiele poporului transilvanu, fiva in stare sē
dē unu votu iu cunoscintia de causa asupra unei
legi atātu de insemnate că ceea a regularei poses-
siuneii?

De unde sē si scia reprezentantii locuitoriloru
de pe pustele ungare, cari sunt trebuintiele ade-
verate ale poporului ardeleanu? A cere acēst'a
dela ei ar' fi totu asia de nejustu, cumu ar' fi a
pretinde dela unu ardeleanu, că se cunōsca lipsele
de cari suferē poporatiunea din Ungari'a de mēdia
nōpte. O cestiune că aceea a regularei posesiuneii
care taia atātu de afundu in interesele economice
ale Ardealului s'ar' fi caditu se fia supusa unei adu-
nari transilvane, in care se fia reprezentatu in-
tregu poporulu si atunci „Pester Lloyd“ de siguru
nu ar' fi ajunsu in positiune a constatā o lipsa de
interesu facia de caus'a acēst'a mare transilvana!

Si fiindu-cā amu atinsu acēst'a cōrda, mergemu
unu passu mai departe si intrebamu, ce nenoro-
cire mare ar' fi fostu pentru Ungari'a, pentru uni-
tatea statului, pentru maghiarismu, dēca proiectulu
de lege privitoriu la regularea posesiuneii
s'ar' fi discutat astadi intr'o dieta transil-
vana, care se fia reprezentatu adeverat'a vointia si
adeveratele interese ale poporatiuneii transilvane?
Eră o nenorocire, dēca acēst'a causa s'ar' fi resol-
vatu spre binele si multiamirea intregēi popora-
tiuni in depina cunoscintia a causei?

Timpulu ne va arată, dēca nu a fostu o nenor-
ocire tocmai acea impregiurare, că destinele Ardea-
lului, care a avutu si are o desvoltare deosebita
de a Ungariei, sunt conduse totu de ōmeni, cari au
puținu interessu si mai puțina intielegere pentru
trebuintiele ei. Statulu ungaru potea se fia mai
forte decātu e astadi si viitoriulu Maghiariloru mai
bine asiguratu, fara că se fia de lipsa că cāmer'a
maghiara din Pest'a se „supōrte cu atāta „patientia“
discussiunea unui proiectu de lege, „pentru care
nu possede unu interessu mai aprofundatu.“

Proiectulu de lege prezentatu de cātra guvernulu
a fostu schimbatu in mai multe puncte esentiale
de cātra comisiunea, in sinulu careia s'a desbatutu,
inasprindu-se unele dispositiuni din proiectulu gu-
vernului. Punctele principale stabilite de comi-
siune sunt urmatōrele:

Regularea posesiuneii (comassatiunea) se va
potē incuviintā de aci incolo cu mai mare usiu-

rintia, deōrece spre a se face regularea nu va mai
fi de lipsa de invoirea unei a trei'a parte, ci nu-
mai unei a patra parte din possessorii de
pamentu ai unei comune. Comisiunea mai facū
aci o noua dispositiune, dupa care tōte padurile,
pasiunile si mlāstīnele, adeca tōte pamenturile ne-
cultivate, cari voru fi supuse regularei, se voru
socoti la posesiunea proprietariloru, cari voru cere
regularea. — Dupa proiectulu comisiuneii potu fi
supuse regularei si enclove de paduri,
chiaru candu ar' fi cultivate (arate) sēu locuite.
Acēst'a dispositiune amenintia cu deosebire pe lo-
cuiitorii dela munte. — Unu altu punctu alu projec-
tului incredintēza cu clasificarea si pretiurēa pa-
menturiloru, cari voru fi a se regulā si comassā o
comisiune compusa din espartii, cari voru fi
alesi dintr'o lista, ce se va compune la fiecare doi
ani de cātra comisiunea administrativa a comita-
tului, pentru teritoriulu, ce se tiene de fiacare tri-
bunalu. — Ce se atinge de spesele regularei comi-
siuneii a adoptatu dispositiunea din proiectulu
guvernului, dupa care spesele au se le platēca in
bani toti possessorii, fosti coloni ori nobili, in pro-
portiunea posesiuneii lorū. In contra acēstei dis-
positiuni s'a datu unu votu separatu, care cere că
se remana la pracs'a vechia si fostii coloni se pōta
fi constrinsi numai la plata in naturalii etc. —
O schimbare insemnata se va face in procedu-
r'a la comassatiuni. Proiectulu de lege in-
troduce in afaceri urbariale si de regularea posesi-
siuneii procedur'a incuisitorica, avendu
judecatori dreptulu de a intreveni ex officio si
de a judecā independentu de contractele dintre
pārti, pe bas'a dovediloru.

Inainte de a se incepe discussiunea asupra a-
cēstui proiectu d. deputatu Parteniu Cosm'a
a cerutu amanarea desbaterei pēna la tōmna, de-
ōrece lucrarea comisiuneii difera in modu esentialu
de proiectulu guvernului, asia, că nu e cu potintia
că cineva se 'si pōta formā intr'o di o judecata a-
supra-i; cestiunea agrara e cea mai importanta
si numai unu singuru rēndu se fia reu in lege, a-
cēst'a pōte avē urmarile cele mai grave; diet'a se
dē cōcasiune opiniuneii publice de a se ocupā
cu cestiunea. — Cererea de amanare a d-lui Cosm'a
si Csandy din stang'a estrema, a fostu respin-
sa si diet'a s'a decisu a „suportā“ discussiunea
asupra proiectului agrariu.

Dupa vorbirea raportorului Borkos se redicā
earasi dep. Cosm'a si propuse urmatōrea reso-
lutiune: Considerandu, că nu s'au facutu disposi-
tiuni legislative prevēdute in § 26 a patentēi
urbariale transilvane; considerandu, că, in contra
§ 82 a Art. de lege LII: 1871, inca nu s'a pre-
sentatu „proiectulu de lege asupra regularii posesi-
siuneii cu privire la teritoriele dela Talmaciū-Seliste
si Branu si la comunele ce se tienu de aceste“;
considerandu, că procedur'a urbariala si de comas-
satiune este fōrte defectuōsa; in fine considerandu,
că proiectulu actualu de lege se refera numai la
Transilvani'a, pentru care chiaru din caus'a lipsei
legiloru materiale memorate nu este sufficientu: —
proiectulu nu se primesce de basa pentru desbate-
rea speciala, ci ministriulu de justitia se provōca a
redactā unu nou proiectu corespundietoriu si alu
asterne dietei in sesiunea viitōre.

Si acēst'a propunere sustienuta de deputatulu
Georgiu Popu a fostu respinsa si proiectulu a
fostu primitu de basa pentru desbaterea speciala.
La vorbirea d-lui Popu care a provocatu opositiunea
ministriului Tisza, pentru că a adusu in discussiune
si legea maghiarisatōre pentru scōle, aratandu mo-
dulu de procedere alu dietei in cestiuni cele mai
grave, vomu mai reveni.

Cā si legea pentru scōle, va fi primita si legea
agrara asia cumu au faurit'o si cumu voru se-o
mai rotundēca Maghiarii. ei intre ei. Dorintiele
esprimate in petitiunea iuriconsultiloru romani tran-

silvani voru remané „pia desideria“, esistentia economica a tieranului romanu transilvanu in multe pãrti va depinde dela „semtiulu de dreptate si dela capacitatea“ judecatoriului maghiaru si dela „onestitatea esptiloru alesi de cãtra comissionile administrative maghiare; tieranu'1 dëca va fi goritu — cá si bietii Tofaleni — de pe mosia s'a stramosiësca, pe nedreptu, nu va avé nici unu mediulocu de a se regressá. Elu este lasatu mai de totu la grati'a dusmaniloru sei seculari. Eata prospectele nouei legi agrarie, ce se va votá de cãtra camer'a maghiara din Pest'a! —

Cronic'a evenimenteloru politice.

Tóte diuarele maghiare s'au ocupatu de caletoria imperatului in Boemia si esptorariile loru dovedescu, cá Maghiarii sunt fórté nelinistiti pentru cele ce se petrecu in tierile cislaitane. „Pesti Napló“ dela 4 Iuniu c. scrie cu privire la demonstrarile din Prag'a intre altele: „Bucuri'a orasiului Prag'a si speranti'a Cehiloru produce negresitu mare neodihna la toti aceia in monarchia, cari sunt ingrigeati pentru stabilitatea institutiuniloru dualistice. Noi Maghiarii n'avemu problem'a de a avé temeri pentru natiunea germana, nici de a spriginí supremati'a Vienei si nisuintiele sale centraliste (!) Amu suferitu prin germanisatiune si centralizare atãtu da multn, încãtu n'avemu cauza se-oluamu in aperare. Amu esperiatu, ce platesce amiciti'a partidei centraliste austriace si cãtu de sincera este ea; pe fiecare di centralistii ne-o sponu, cá Ungari'a e numai o provincia austriaca si independenti'a ei e numai o abnormitate, care trebuie catu mai curëndu delaturata.“

„Cehii ne urãscu, Nemtii ne iubescu totu atãtu de multu cá si Cehii: nici unii nici alții nu dorescu simpathiile nòstre. Cehii sunt mai slabi cá Germanii, si Prag'a e departe de noi, Dunarea nu trece prin Boemi'a: ur'a Cehiloru nu este prin urmare pentru noi Maghiarii atãtu de periculósá cá concurenti'a Nemtiloru; dér' primulu interesu alu Ungariei este de a sustiené nestirbata constitutiunea dualista si acést'a este amenintata de cãtra federalismu. Namu voi se vedemu marindu-se luptele nationalitatii maghiare prin aperarea in contra atacuriloru Slavismului, de care trebuie se ne tememu, dupa ce vedemu, cá pretutindení si cu deosebire in Prag'a existe tendinti'a de a slavisá monarchi'a. De aceea nu suntemu dispusi a participá la bucuri'a festivitatiloru din Prag'a.“

„Marturisimu chiaru, cá cu durere observamu, cá marea Ungaria si fidel'a natiune maghiara se vede sub actualulu guvern negligeata din partea casei domnitóre, care abia dá acesteii tieri si natiunei atãta atentiune, cãtu dá Cehiloru. Namu potutu se dobândimu, cá principele mostenitoriu Rudolf se domicileze in Ungari'a si sè 'si aléga in giurulu seu societate maghiara; aceea cá locuiesce in Prag'a si cá iubescu pe Cehi o semtimu asia, cá si candu s'ar' intemplá pe contulu nostru. Acést'a nu este o politica corecta si buna pentru viitoriu!“

Caracteristicu e, cá pe de-o parte fói'a pestana assigura, cá Maghiarii nu se semtu indemnati a spriginí supremati'a Vienei si nisuintiele ei centralistice, de alta parte inse voiesce se sustiena nestirbatu dualismulu. Apoi acestu dualismu nu este óre basatu pe supremati'a si centralismulu nemtiescu-ungurescu?

Cá se cada dér' supremati'a si nisuintiele centraliste, ar' trebui se se schimbe in modu esentialu tóta constitutiunea dualista. Si este óre supremati'a maghiara mai buna si mai indreptatita, cá cea germana? Noi nu potemu decâtu se negamu acést'a, deórece din parte-ne inca nu avemu problem'a de a luá in aperare nisuintele suprematistice si centralistice ale Maghiariloru. Dëca Nemtii sunt dispusi a considera Ungari'a cá o provincia austriaca, apoi si acést'a este numai o urmare a suprematiei, ce au eserciat'o si-o mai esercéza inca in Cislaitani'a. Spre a delaturá dér' ori-ce periculu pentru Ungari'a, ar' trebui se cada nu numai supremati'a germana, ci si cea maghiara, cáci un'a conditiunéza pe alt'a.

Cu fruntea incretita privescu si diplomatii dela „Pester Lloyd“ la festivitatile din Prag'a. Ce va se insemne caletoria la Prag'a inscenata oficialmente cu atãt'a pompa, imediatu dupa prea scurt'a visita a Maiestatii Sale in Budapest'a? — intréba numit'a fói'a. „Voiescu óre se intarésca prin acést'a ide'a, cá Vien'a e „centrulu imperiului“, resiedin-

ti'a constanta a monarchului, de unde acesta visitéza apoi pe scurtu timpu aci Ungari'a aci „celelalte tieri ale Maiestatii Sale?“ Séu cá voiescu se demonstreze prin acést'a, cá petrecerea scurta a monarchului in palatulu din Buda, tocma asia nu a fostu unu simbolu alu recunóscerei independentii corónei un-guresci, cumu nu a fostu petrecerea monarchului in palatulu din Prag'a „recunóscerea „independentii corónei boeme“? Séu cá din contra, visit'a la Prag'a are de scopu a documentá drepturile istorice ale Boemiei totu asia de claru, cumu s'ar' considerá flecare visita a monarchului in Ungari'a cá o sanctiune inoita a autonomiei statului nostru?“ Aceste intrebari — dice „P. L.“ — i se impun chiaru, vediendu miscarea elementelor, cari domnescu adi in Vien'a si adauge, cá opiniunea publica nu 'si mai póte dá contu despre curentulu din Vien'a, ceea ce face, cá visit'a ostentativa dela Prag'a se marésca inca presupunerile pessimiste ale Maghiariloru. —

Dilele aceste s'a deschisu si diet'a Croati'e. Ea se va ocupá cu deosebire cu noulu pactu, pe care se crede, cá 'lu va primí fara multa desbatere, cu atãtu mai vèrtosu, cu cãtu ar' contiené si conditiunea, cá si restulu granitiei militare se fia incorporatu cu Croati'a. La acést'a incorporare a facutu negresitu alusiune si generalulu Philippovici, care intr'unu respunsu, ce l'a datu reprezentantiloru comunei Ocucane din graniti'a slavóna a disu: „Ultim'a óra aparú in mediuloculu vostru, cáci graniti'a militara va fi peste puçinu unita cu Croati'a civila“. — „Poteti sè aveti cea mai mare incredere in persón'a banului Peiacevici, adause elu si apoi esprimá dorinti'a, cá granitiarii sè fia si sub nóu'a administratia totu asia de supusi, cá acuma si le recomanda, ca atunci, candu voru fi chiamati a tramite si ei reprezentanti in diet'a croata, se aléga nu de aceia, cari vorbescu multu si facu puçinu, ci totu numai barbati intielepti, destepti si cari sciu lucrá cu onóre.“

Incorporandu-se intrég'a granitia croato-slavona la Croati'a poporatiunea acesteii tieri, care numera acuma 1,138,000 locuitori se va inmultu cu 700,000 locuitori. In urm'a acést'a si numerulu de 34 deputati, cari 'i tramite acuma Croati'a pe langa ceilalti 444 deputati ai dietei din Pest'a, va trebui se se marésca. Diet'a croata are acuma 91 deputati si dupa incorporare va avé inca cu vreo 45 mai multi. Se 'ntielege, cá printr'unu contingentu nou atãtu de insemnatu se va schimbá situatiunea partideloru croate, din caus'a acést'a generalulu Philippovici a adresatu acea admonitiune granitiariloru.

Nici poporulu Carnioliei Slovenii nu voru se remana indreptu. Si ei isi dau cele mai mari silintie de asi recástigá terenulu perdutu in dieta si 'n administrati'a micei tierisióre. In Carniolia 95 de percente ale poporatiunei sunt Sloveni si abia 5 percente sunt Nemti, cu tóte astea Nemtii domnescu, reprezentantii loru facu majoritatea precumpanitóre in diet'a carniola. Partid'a nationala slovena spera, cá ministerulu Taaffe va face finitu acesteii stari abnormale. Diuarele centraliste latisera scirea, cá Slovenii ar' fi decisu abstinencia tota dela lucrarile dietei. „Slovenski Narod“ desminte acést'a scire, dicëndu, cá Slovenii nu voiescu, cá centralistiloru sè le lase liberu totu terenulu. Din contra voru merge in dieta spre a controlá pe Nemti. Slovenii mai speréza, cá guvernulu actualu va face pasi si in favóre a instructiunei poporului slovenu. Nemtii la cererea de a li se infintiá scóle le respundu, cá n'er' avé nici cãrti de scóla slovene dupa trebuintia. Faceti-ne numai scóla — replica Slovenii — apoi ne vomu procurá noi si cãrtile necesare, cáci avemu specialisti, cari se le póta scria, dëca vomu avé scóle, vomu avé si cãrti!

Diariulu polonu „Gazeta Narodowa“ scrie cu privire la ordonanti'a pentru limbe a ministerului de justitia din Austri'a: „Foile centraliste dicu necontentitu, cá, dupa ce Polonii spriginescu cu atãta caldura ordonanti'a pentru intrebuintiareá limbelor in oficiile Boemiei si Moraviei, trebuie sè se gandésca si Rutenii la una ordonantia, care se reguleze si pentru Galiti'a intrebuintiarea limbelor tierii, si care sè se bazeze pe acelasiu principiu, cá in Boemi'a. E tristu cá aceste foi nici nu sciu, cá pentru Galiti'a esista de multu timpu o asemenea ordonantia. Un'a din limbele tierii, adeca cea polóna, care se intrebuintéza in tóta tiéra, e limba oficiala; in partea aceea a tierii inse, unde se vorbesce limb'a ruténa,

póte fiacare sè se adreseze la tóte oficiile tribunaleloru cu harthii in limb'a ruténa si primesce respunsu totu in acést'a limba. In Galiti'a ordonanti'a pentru limbe merge inca si mai departe, cáci aci oficiile politice, tribunalele sunt obligate a primí harthii si in limb'a germana, care nu e o limba a tierii, si a respunde la ele éra si nemtiesce.“

„Din cauzele aceste amu dori, cá ordonanti'a, ce s'a datu in Boemi'a in privinti'a intrebuintarii limbelor tierii in officie, sè se aplice pe deplinu si in Galiti'a. Atunci oficiile nòstre (galitiane) n'ar' mai fi necesitate a primí hartii dela parti scrise intr'o limba, care nu e limba a tierii.“ —

In Bulgari'a se pregãtescu Inceruri mari. Asia ne sponu corespondintiele foiloru straine. Bulgarii abia s'au vedutu eliberati de sub Turci si semtu deja o mare dorintia de a deveni ei insisi liberatori. Se dice cá ceea ce se prepara acuma in Sofi'a este nici mai multu nici mai puçinu decâtu uniunea Bulgariei cu Rumeli'a orientala, crearea unei Bulgarie mari. Sub pretestulu, cá ar' voi se suprima bandele de hoti mohamedane, s'au concentratu militiele bulgare in cerculu Siumlei si cei dela inalt'a Pórta credu, cá acést'a concentrare ar' stá in legatura cu miscarea din Rumeli'a orientala.

Cãtu despre bandele de hoti, apoi guvernulu bulgaru s'a straduitu a ascunde incapacitatea s'a de a sustiené ordinea pe propriulu teritoriu prin aceea, cá a aruncatu simplamente tóta vin'a asupra autoritatiloru romane din Dobrogea, chiaru in discursulu tronului s'a atinsu acést'a córdá. La aceste invinuiuri nefundate si grosolane a respunsu deja guvernulu romanu cumu se cuvine. Not'a circulara a d-lui Boerescu, de care vorbiramu in numerulu trecut, inca contiene unu pasagiu interesant cu privire la acést'a, pe care ilu reproducemu intregu:

„Nu de multu, domnulu meu, — dice circular'a romana — v'amu comunicatu pe scurtu plangerile, ce cabinetulu bulgaru a ridicatu contra Dobrogei, care este desemnata de dñsulu cá cuibulu unde, sub protectiunea incapacitatii séu complicitatii autoritatiloru romane, se nasce si se intretiene brigandagiulu, care domnesce in Bulgari'a. V'amu comunicatu deja o copia dupa voluminosulu raportu tramisu de prefectulu din Constanti'a ministerului de interne asupra pretinsei formari de bande de talhari in Dobrogea. Acestu documentu v'a convinsu despre neesactitatea acusatuniloru redicate contra Romaniei si v'a probatu, de care parte este nedreptatea. Incendiarile de paduri de la fruntari'a romano-bulgara si incalcarile trupelor si militieloru bulgare in Dobrogea, care au avutu locu de atunci încóce, au aruncatu o lumina intristatória asupra adeverului. Trebuie óre sè mai adaugu spre amintire, dupa nescie informatiuni capatate din celu mai siguru isvoru, cá d. ministru de resbelu bulgaru, făcëndu o inspectiune la fruntari'a bulgaro-romana, marturisi in consciintia de facia cu martori, cá nu esiste nici o proba despre formarea de bande de tilhari in Dobrogea?“ —

Sub titlulu „Septemana financiaria“ cetimu in „Curierulu Financiaru“ din Bucuresci urmátórele:

„Evenimentulu celu mai importantu alu dilei este resit'a complecta a conversiunei ruraleloru si resultatulu stralucitu, ce a avutu subscrierea deschisa de guvernulu romanu, pentru acoperirea sumei de lei 1,720,032 necesara la plat'a alu pari a obligatiuniloru reprezentate la preschimbare. Detentorii de obligatiuniloru rurale s'au prezentatu la schimbu cu unu mare entusiasmu, totalulu obligatiuniloru rurale, ce trebuieau se fia amortisate la 23 Aprile 1880 si 23 Aprile 1881, se urcá la cifra de lei noi 25,896.581.91. Din astea s'au preschimbatu obligatiuni, in sum'a de lei 1,720,032,45. Adeverulu ce rezedin din elocinti'a faptelor, este, cá creditulu statului romanu s'a redicatu la unu nivelu inaltu. cá dobëndile s'au redus in modu simtitoru, detentorii de obligatiuni de stat, cari produceau 10% dobendi, alergu adi voiisi se'si schimbe titlurile loru pentru obligatiuni, producëndu o dobënda numai de 7,14%, cumu este dobënda reala ce da noile titluri 6% rurale.“

„Acést'a incredere in finacele si in vitalitatea statului romanu s'a manifestatu inca susu si tare cu ocasi'a deschiderii subscriptiunei publice pe dilele trecute pentru procurarea sumei necesare plati alu pari a obligatiuniloru rurale nepreschimbate. Totalulu acestoru obligatiuni se urcá, cum amu disu mai susu, la cifra de lei 1,720,02; la acést'a, adaugëndu-se tóte cheltuielile de confectionare, convertire etc. remanea a se face subscriptiune publica pentru 1,883,952 lei efectivu séu aprópe 2,250,000 lei nominalu. A fostu

restul, că această subscripțiune publică se se deschida, pentru că, în două zile, capitalele din țară se acopere de 10 ori cifră cerută de guvernul român. După scirile oficiale ce avem, cifra, cu care s'a achisat subscripțiunea Vineri 23 Mai, a fost de lei 15,000,000, dintre care 22 milioane și jumătate s'au scrisu în București, 1,410,500 în Iași, și restul în celelalte județe. Casele de banca, cari au scrisu sumele cele mai mari sunt: Banca României în numele său și alu clienților săi 9,000,000; Marmorosch Blanc & Comp. 1,400,000; Kallergli 1,100,000; Frati Elias 900,000; Stefanu Ioanid 800,000; Halfon și fii 640,000; Evloghie Gheorghieff 540,000; I. Cohen & Nahmias 500,000; C. H. Cerlente 500,000; Herman și fii 360,000; Daci'a 380,000; Sechiari și Demsi 340,000.

Acăstă încredere strălucită manifestată în finanțele române, de către capitaliști din țară, adică de acei, cari sunt în mai bună pozițiune de a potè apretia vitalitatea și forțele materiale ale Statului român și administratiunea s'a înființată, a avut un puternic ecou pe pietele mari din Anglatate, la Berlinu și la Parisu. Astfelu, noile titluri de Statu român 6%, pe cari Sambat'a trecută le lasam în cursul de 90, le gasim de-odată urcată la 93,25 fara să știm.

La Parisu, pe care l'am numit noulu debuseu alu vitorilor noastre 6% romane, urcarea s'a făcut în aceea proporțiune, căci acestu titlu cutăza adi 96, coresponditoru cu cursulu semnalatu la Berlinu. Suntemu fericiti d'a potè constată, că în fine situațiunea noastră financiară a începutu a fi bine apreciată pe pietele străine, că statulu român a începutu a i-se dá de totu adeverat'ă încredere, ce merita, pentru regularitatea platilor sale în afara, pentru esactitatea, cu care a știutu se face față angajamentelor sale, chiaru în timpurile cele mai critice, prin care amu trecut. Era dreptu, că unu Statu, că Români'a, plinu de avuții naturale, plinu de vitalitate, și mai presu de totu onestu, în ceea ce privește îndatoririle sale, se se veda bine și justu apreciatu în afara pe terenulu financiaru, și creditulu său maritu din di în di.

„In ceea-ce privește afacerile pietii noastre, avem a constată, că septeman'a precedentă nu a fostu mai bogată în operațiuni. Cursulu valorilor romane remarcă aceeași tendință de urcare ce amu semnalatu în numerele din urma. Banca română o regasim la 75 $\frac{1}{2}$; Domenialele au începutu cu 104 $\frac{1}{4}$; Titlurile provisorii rurale 6% cotezu deja 93 $\frac{1}{8}$; Pensiuile variază între 192 și 195; Municipalele se mantien la 102; Scrisurile fonciar'ă rurale cotezu 101; Fonciarele urbane 94 $\frac{1}{2}$; Banca României face 93; Daciele facu 242; Româniele 72; Losurile municipale se caută cu 28. — În cai ferate romane avem: Acționale 56; Prioritare 124.60 Obligatiile 99,90. — Statulu român face 93.25.

Dela sinódele eparchiale romane gr. or.

(Urmare.)

Siedintia a XII ținută în 6/18 Mai după așezarea a fostu într-o ocupată cu desbaterea raportului comisiunii organizatorice și în deosebi cu așezarea a propunerii comisiunii relative la punctulu VII din raportu. După o discuțiune îndelungată, în decursulu careia se făcua mai multe alte propuneri pentru rezolvarea incidentului, sinodulu luă în fine urmatoriulu concludu: 1) Publicarea și introducerea susamintitelor regulamente se ia de așezată spre știință. 2) De si competența congresului nationalu este regulată în statutulu organizației, totuși pentru a preciza mai de aproape sfera de activitate și sfera de competență a congresului nationalu și a sinódelor eparchiale precumu și sfera de competență a consistoriilor eparchiale și a celui metropolitanu, este de doritu, că congresulu nationalu se se ocupe cu acăstă chestiune și se dispună cele ce va afla de lipsă; asemenea este de doritu, că congresulu nationalu se reguleze în privința sesiunii modulu și form'a promulgării și executării concluderilor sale în eparchie. 3) Până atunci publicarea regulamentelor congresului, în statu terminulu publicării lor nu este prevăduțu în incesi regulamentele, se se face la sinodulu proximu; la dincontra se punu în lucrare și la sinodulu proximu se aducă la cunoștință. În fine se pune în desbatere punctulu VIII alu raportului, prin care se comunica sinodului: 1) Concludulu congresului din 9/21 Aug. 1878 Nr. 105, după care unu individuu nu potè fi deputatu în același timp la 2 sinóde, 2) Concludulu din 1878 Nr. 119 privitoriu la măsurile contra abuzurilor comise la alegerea funcționarilor bisericesci; 3) Concludulu din 1878 Nr. 122, după care contribuțiile necesarii din partea coreligionarilor noștri se se facă obligatorice prin angajarea directă a comunității bisericesci fara a-se luă refugiulu la organele statale; 4) Concludulu congres. din 1878 Nr. 117 privitoriu la casurile de neîntârrire ale vre-

unui asesoru consistorialu în senatulu bisericescu; 5) Concludulu congres. din 1878 Nr. 48 privitoriu la locul și șederea protopresbiterului în comitetele parohiale, avendu a ședea la drept'ă ședintei comitetului parohialu; 6) Regulamentulu afacerilor interne ale congresului; 7) Concludulu congres. din 1878 Nr. 269 privitoriu la înființarea cancelariei și locuștii protopresbiterului; 8) Concludulu din 1878 Nr. 272 prin care se urmăza sesiunea proxima a congresului începându dela 10 Aug. 1880 avendu a se face cele de lipsă pentru nou'ă alegere a deputatilor congresuali. Sinodulu ia la cunoștință totu aceste concludu.

După acăst'ă totu același raportu raportéza asupra hartiiei consist. Nr. 1558 ex 1879, prin care se asterne sinodulu harti'a Escel. Sale D-lui Arhiepiscopu și Metropolitu din 22 Aprilu 1880 Nr. 159, cuprindendu două concludu congresuale din 1878 Nr. 243 în privința înființării a două episcopii noue. Comisiunea face în privința acestei hartiie propunerea: „că se se transpună hartiile referitoare la acăstă chestiune consistorialu arhiepiscopianu pentru a le studia și a-si asterne apoi sinodulu viitoriu opiniunea s'a motivată și prevăduțu cu datele necesare.“ Înainte de a se începe discuțarea în fondu a acestei chestiuni ședintele sinodulu dadă în privința ei unele deslusiri proprii pentru a menține discuțiunea în nise margini bine definite. Esc. S'a arată, că congresulu din 1878 a hotărîtu în principiu înființarea a două eparchie noue și că acăst'ă înființare intereséza Arhiepiscop'ă într'atatu, întru câtu din ea aru avé se se rupa unele parti spre a-se adauge la nouele eparchie; ce se atinge de mediulocel banesci ale Arhiepiscop'ă acestea ar' fi se se imparta așa, că partile desmembrate se capete din fondurile arhiepiscopane partea ce ar' veni pe densele. Câtu pentru membrii congresului fiecare diecesă ar' avé se dé 15 membrii. Ședintele accentuéza împregiurarea, că chestiunea fiindu rezolvată în principiu de congresulu nationalu, sinodulu arhiepiscopianu nu-i mai remane decâtu se se pronunție în privința arondarului. În urm'a acestor deslusiri se începe o discuțiune îndelungată și destulu de via, care ocupa partea cea mai mare și a ședintei a XIII-a ținute în 7/19 Mai.

În decursulu discușiunii se făcu mai multe propuneri, cari totu tindu a împedea desmembrarea arhiepiscop'ă și impartirea fondurilor arhiepiscopane. Dep. Dr. A. Pacurariu face propunerea: „Arhiepiscop'ă fiindu indivisibilă și fondurile arhiepiscopane neimpartibile, sinodulu arhiepiscopianu nu potè admite desmembrarea teritorială a arhiepiscop'ă uici impartirea fondurilor arhiepiscopane. De altcumu congresulu acuirandu teritorii noue și mediulocel suficiente pentru susținerea nouelor episcopii sinodulu arhiepiscopianu nu este în contra principiului de a se înființă aceste episcopii.“

Dep. M. Lazaru face propunerea: „Sinodulu recunoșce necesitatea înființării înca a două episcopii în provinci'a noastră metropolitană cu același adausu înse, că un'ă din aceste două episcopii se se înființeze în Ardealu și adeca în Clusiu. Acăst'ă fiindu dorința sinodulu nostru de sine urmăza, că din Arhiepiscop'ă noastră nu se potè rupe nici o comuna pentru a fi aneșată la alte episcopii afara de Transilvani'a. Acestu concludu se se aducă la cunoștință congresului nationalu bisericescu.“

Dep. A. Trombitasiu propune: „Din motive financiare Arhiepiscop'ă nu va concurge la înființarea celor două episcopii în Ungari'a propriu disa, decretate în principiu de congresulu nationalu bisericescu, nici cu teritoriu nici cu mediulocel banesci.“ Ședintele, dându unele deslusiri în privința propunerii venite dela Metropolia și în privința părerii ivite asupra indivisibilității fondurilor arhiepiscopane, constată de nou, că în arhiepiscop'ă se simte lips'a unei diecese noue. — După acăst'ă, închidendu-se discușiunea, se purcede la votu nominalu asupra diverselor propuneri. Sinodulu primese cu 33 de voturi contr'a 5 propunerea comisiunii.

(Va urmă.)

Impartirea ofrandelor pentru înundați.

(Urmare.)

XIX.

Processu verbalu, încheiatu în comun'a Risc'a lângă Baia de Crisiu la 17/29 Aprilu 1880, în presentia d-lor delegati ai comitetului pentru romanii înundați, instituitu în Brasiovu, Nic. Th. Ciurcu și D. Dr. Aurel Muresianu, a primariului comunei Azanie Hentiu, a preotului din

locu Nicolau Hentiu și a juratilor comunali, Avramu Tontia, Ignatiu Florea și Nicolau Oncu.

D-nii delegati, după ce au vizitat locurile (pământuri) inundate de Crisulu Alb și după ce s'au constatat daunele țieranilor din acăstă comuna, au impartitu la cei mai lipsiti dintre ei ajutoare în modulu urmatoriu:

1. Tieranei Crisc'a Oncu, care are se ingrigesca de o familia grea, i s'au datu 15 fl. v. a. 2. Lui Solomonu Haragasiu i s'au datu 12 fl. v. a. 3. Lui Ioanu Florea lui Craciunu, Alesandru Baca, Todoru Baca, Avramu Tontia, Todoru Florea a lui Petru, Antonia Bufta, Simeonu Tontia, T. Oncu I. Pavelu, Petru Lonceanu, George Florea, Avramu Borza I. Iosifu, Dumitru Haragasiu, Lazaru Sirbu, Filipu Groza, Constantinu Blagaila, Petru Plasia, Dumitru Hentiu, Nicolau Florea I. Antonie, Iancu Florea, Mihaiu Rusu, Igna Florea I. Petru și George Baca, li s'au datu câte 8 fl. v. a. (176 fl.) 4. Lui Todoru Herbei, Tanase Bufta și Todoru Grecu li s'au datu câte 5 fl. (15 fl.)

Cu totulu s'au impartitu în Risc'a 218 fl. v. a.

Spre adevărire urmăza subscrierile:

(L. S.) Azanie Hentiu,
primariu com.

(L. S.) Nicolae Hentiu
parochu în Riscă.

Flórea Ignatu și Avramu Tontia, jurati.

XX.

Processu verbalu, încheiatu în comun'a Bradu la 17/29 Aprilu 1880 în presentia d-lor delegati ai comitetului pentru inundații romani, instituitu în Brasiovu, Nicolae T. Ciurcu și Dr. Aurel Muresianu, a notariului-adjunctu Lazaru Perianu, apoi a primariului Ioanu Filipasiu și a juratului Iosifu Miclea din comun'a Valeabradu.

Presentandu-se aci în Bradu înaintea d-lor delegati 16 țierani din Valeabradu, cari au suferitu prin esundare, după ce s'a constatat, că au fostu pagubiti și sunt lipsiti, s'au impartitu urmatoriloru:

Iuonu Adasiu I. Mihaiu, Iosifu Oprea Cebenu, Iuonu Bota I. Indreiu, Maria Miclea I. Simeonu, Nicula Blagu, Iuonu Fauru I. Siofron, Sofia Tudoru, Sofia Bolgya, Sofia Lupea, Catulina Cristea, Sofia Oprea, Tudoru Flurie, Sava Becsia, Avramu Opra, Iuonu Lupea, Salvina Fauru câte 4 fl. v. a. cu totulu 64 fl. v. a.

Pentru Iuonu Adasiu s'au datu 4 fl. judelei com. din Valeabradu spre a-i predă neamenatu.

Spre adevărire acestor'ă urmăza subscrierile:

Lazaru Perianu
adj. notar.

Iuonu Filipasiu
jude com.

Miclea Iosifu scrisu prin I. Germanu.

XXI.

Processu-verbalu încheiatu în comun'a Bradu la 17/29 Aprilu 1880 în presentia d-lor delegati ai comitetului pentru inundații romani, instituitu în Brasiovu Nicol. T. Ciurcu și Dr. Aurel Muresianu, a notariului adjunctu Lazaru Perianu și a primariului substitutu Nistor Conu din comun'a Vac'a.

Presentandu-se aci în Bradu înaintea d-lor delegati 14 țierani din comun'a Vac'a, cari au suferitu prin esundare după ce s'a constatat, că au fostu pagubiti și sunt lipsiti, s'au impartitu urmatoriloru:

Indreiu Filipu, Magdalin'a Nistoru, Nicolae Bârna I. Tôderu, Iuonu Indreiu, Petru Andreiu, Ioanu Néga I. Petru, Iuonu Néga I. Nicolae, Petru Bârna I. Petru, Irimie Filipu, Teresia Parva, Trina Trifa, Iuonutiu Trifa, Tiana Parva, Iuonu Indresiu câte 4 fl. v. a. cu totulu 56 fl. v. a.

Pentru Nicolae Bârna I. Todoru, Trina Trifa și Iuonu Indresiu s'au datu câte 4 fl. (12 fl.) judelei substitutu din Vac'a spre a-i predă neamenatu.

Spre adevărire urmăza subscrierile.

Lazaru Perianu
adj. notar.

(L. S.) Nistoru Conu
juratu și jude subst.

XXII.

Processu verbalu încheiatu în comun'a Bradu la 17/29 Aprilu 1880 în presentia d-lor delegati ai comitetului pentru romanii înundați, instituitu în Brasiovu Nic. T. Ciurcu și Dr. A. Muresianu, a notariului-adjunctu Lazaru Perianu și a primariului Ioanu Ometa din comun'a Tieretielu.

Presentandu-se aci în Bradu înaintea d-lor delegati 16 țierani din Tieretielu, cari au suferitu prin esundarea Crisului, după ce s'a constatat, că au fostu pagubiti și sunt lipsiti, s'a impartitu urmatoriloru:

Cata Grama, Trina Lungu, Trina Iga I. Nicolae, Calara Iga I. Petru, Susana Ometa I. Petru, Iuonu Glava, Trina Achimu, Danila Achimu, Marisca Gruetiu, Vuti'a Grama, Iosifu Barbu, Tanase Ioann, Petru Grama, Ioanu Iga, Avramu Bedea, Iuonu Banciu câte 5 fl. v. a. în totalu 80 fl. v. a.

Pentru Iuonu Glava s'au datu cei 5 fl. primariului din Tieretielu spre ai predă neamenatu.

Spre adevierea acestora urmèza subscrierile:

Lazaru Perianu (L. S.) Iuonu Omet'a, primariu
adj. not. subscrisu prin Perianu.

Dnua incheierea acestoru processe-verbali s'au mai presentatu din Bradu pagubitiu Iuonu Fareu si Iuonu Luca si s'a datu fiacarui câte 5 fl. (10) ear' la 12 seraci din Bradu s'a datu câte 1 fl. (12 fl.) in totalu 22 fl. v. a.

Lazaru Perianu, martoru. Nic. I. Miheltianu, Protop.

(Va urmá.)

Diverse.

[„Virtutea militara“ in armat'a austro-ungara.) In armat'a si marin'a c. r. posedu 3091 insi medali'a pentru virtute militara (Tapferkeits-Medaille) si adeca 148 o pórta pe cea de aur, 946 pe cea de argintu clas'a I, ear' 1997 pe cea de argintu clas'a II. Din aceste 805 medalii (50 de aur, 373 de argintu cl. I si 382 de argintu cl. II) se viu pe invalidii din diferitele institute.

[Din Mehadi'a] se anuntia, cà in apropiere de acolo pe muntele Domogletu càtiva pastori au descoperitu o pestera grandioasa. Reuniunea pentru sciintiele naturali ungara a facutu o excursiune spre a cercetá mai de aprópe acea pestera. Vreo trei insi acompaniati de tierani cutezara a intrá in pestera, dér' dupa cumu afla „Osten“ au datu curèndu peste o pedeca mare, unu abisu colossalu, in care se perdea lumin'a tortieloru. Dr. Szalkay cu risiculu vietii se lasá josu incinsu de-o fune avendu in mana o tortia; acést'a fune de pompierei fiindu prea scurta au mai trebuitu se lege de ea inca una. In fine ajungundu josu Dr. Szalkay mai merse 50 pasi si se opri earasi inaintea unui abisu, astfelu fù silitu a se reintórce si spuse, cà pester'a e de-o grandiositate nespusa, care se póte asemená cu cea de Adelsberg. D. Tatarczí, arendatorulu báiloru, a facutu totu posibilulu spre a usiura espeditiunea acést'a si a ospetatu pe membrii sei provocandu-i de a face nóue cercetari. S'a aflatu in pestera unu capu petrificatu de cerbu, soiu, care nu mai esiste.

[Scólele romane in Macedoni'a.] Diarului „Frati'l'a in tru dreptate“ se scriu din Volu (Macedoni'a) urmatórele: „Aflati cà aici la Volo, afara de Romanii, cari viu érn'a, si vér'a se duc la locurile loru, mai sunt 110 familii romane, cari stau totdeun'a aici, in deosebita parte, care se chiama Vlah-mahala, si cà ei nu voru intardiá sè'si faca si ei scóla Romana, cà sè'si invetie limb'a stramosiesca. Scólele romane, dela Trical'a si dela comun'a Damasi (in Thesali'a) inaintéza fórtè rapede; invétia intr'insele câte 60 de elevi. Romanii, cari vér'a se duc la scólele romane din Samarin'a, Abdel'a si Perivole, la Tricalea fura persecutati din partea Archiereului, care a datu ordine tuturoru preotiloru, cà se nu comunice, se nu spovedesca, se nu santiésca, ba inca nici anafora se nu dè acelor'a, cari 'si tramitu copii la scóla romana. A vrutu se inchida si scóla, dér' Mari'a S'a C a i m a c a n u l u cu onor. midilisu de acolo, n'a lasatu sè se faca acést'a fapta rea. In urma chiaru si Prea Santi'a S'a i-a ertatu, si le-a datu si anafora cu man'a Pré Santiei Sale, si acumu este neseparata, cu tóte, cà au inceputu se plece familiile romane, cà sè se duca la locurile loru. Preste puçine dile vomu plecá si noi cu toti de aici la comunele si satele nóstre. „Unu preotu romanu.“

[Din Dobrogea.] Diarului vienesu „Deutsche Zeitung“ i se scrie dela Constanti'a 2. Iun.: „Celu ce a cunoscutu vechiulu orasiu turcescu Kiustenge, vediendu acuma Constanti'a romana — cumu se numesce adi in limb'a oficiala — nu mai crede, ca acést'a este unulu si acelasu orasiu. In loculu drumuriloru mocirlóse se vedu strade europene, s'au facutu bulevarde piantate cu arbori si acuma se lucréza tocmai la o gradina publica. Guvernulu a mediulocitu construirea de bái frumusele la mare, unu otelu mare se redica in apropierea loru si si in orasiu s'au ingrijitu pentru straini cladindu oteluri si case europene. Comerciu se redica din ce in ce si stamu in legatura fórtè buna cu Romanii prin calea ferata dela Cernavoda. Coloni'a straina cresce mereu si emigrarea din Bulgari'a a Mohamedaniloru, asupriti acolo, ne aduse unu elementu laboriosu si ayutu. Guvernulu se ingrijesce, cà din Dobrogea neglijenta se devina o tíera cultivata si nu e mirare, déca Bulgarii au poftè de aneciune. Evreii din Asi'a mica, cari se aflau in numeru mare aci si in Tulcea, Macinu si Medjidie incepu earasi a se duce de

p'aci, càci comerciulu e mai totu in mánile Bulgariloru si Greciloru. Certe religionarie nu exista, ministrulu-resiedinte turcescu Suleiman Bey, care a fostu de curèndu, nu sciea cumu se mai laude bun'a tractare de care se bucura musulmanii.“ Dupa acést'a vorbesce de sosirea celoru 20 familii romane din Banatu, care au fundatu in ocolulu Macinu unu satu cu numele „Banatu“ si cari sunt tractati bine cá toti colonistii s. c. l.

[Un tablou espusu la Parisu.] Cetimu in „Fraternitatea“ din Bucuresci: „Unu june pictoru din Paris ne relatéza urmatórele: Tabloulu pictorului romanu Grigorescu este pusu in salonulu strainiloru. Elu represinta unu Evreu jumetate corpu (marime naturala), tienendu, sub braçulu dreptu o gásca alba si purtandu pe capu o caciula de samuru (stramelu) si unu caftanu murdaru, care e acoperitu peste totu cu fulgi albi. La incheiatura hainei se vede o harthia, bagata cam pe jumetate, avèndu pe margine lipsitu unu timbru. Pe harthia se observa cuvintele: „Domnule Presiedinte, D-loru deputati!“ Acést'a petitiune e atinsa cu vérfulu degeteloru mánèi stangi, cà si cum ar' vrea se o scóta. Figur'a Evreului e uraciunea personificata, unu idealu de betivu . . . Nasulu e roscatu, perciunii cam scurti, corpulu se detasiéza intr'unu fondu inchisu asia, cà dà multa viétia gáscei. Tóte celelalte parti, afara de obrazu sunt neglijente, detasiandu-se un'a pe alt'a. Tabloulu e bine luminatu, coloritulu mediocru, desenulu de pe figura e cam slabu, dér' e curiosu, cà „genre.“ . .

[Bursè.] Ministeriulu lucrariloru publice din Romanii a tramite se studieze in strainatate, cu cheltual'a s'a, 6 tineri, din cari 4 se fia absolvitu facultatile de sciintia din Bucuresci séu Iasi, ear' 2 se fia dintre absolventii scólei de poduri si siosele din Bucuresci. Din acesti 6 tineri 3 voru arma scóla de poduri si siosele din Paris, 2 scóla politecnica din Zürich; ear' celu de-alu 6-lea scóla de architectura din Paris. Din elevii ingineri 3 se voru aplica specialu la drumurile de feru, ear' 2 la lucrarile idraulice. Ei se voru ingagia formalu la acést'a, inainte de a primi bursele cuvenite. Ministeriulu acorda bursieriloru sei o subventiune de 3,000 lei pe anu.

[O fata electrica.] La Londr'a este actualminte o fata electrica din cele mai extraordinare. Ea a fostu bolnava 2 ani, dér' acumu e sanatósa. Medicii nu 'si poteau esplicá, ce are, dér' dela vindecare ea pare a fi o bateria ambulanta. Nimeni nu póte se 'i atinga man'a, nici sè puna man'a s'a cu a ei intr'unu vasu cu apa. Unindu'si manile póte dá o ciocuire violenta la 15 séu 20 persóne, ce se afla intr'o camera, si possede puterea de atractiune a magnetului. Déca voiesce sè apuce unu cutitu, lam'a 'i sare din mana, si acele in pachetulu loru de harthia stau ater-nate de vérfulu degeteloru sale. Déca e intr'unu salonu, tóte persónele presente simtu o influentia perceptibila; unele sunt molesite, altele indispuse si enervate péna la plecarea ei. Unu copilu se trezesce la apropierea s'a, dér' o usióra desmerdare a manei sale ilu adórme din nou. Animalele sunt asemenea supuse a fi influentiate de ea, si cánele favoritu alu casei stá óre intregi la piciórele sale, totu atátu de nemiscatu cá si cumu ar' fi mortu. Acestu casu este in adeveru fórtè extraordinaru. „Vocea Cov.“

[Cele mai mari averi din lume a in trég a): Ducele de Westminster, are unu venitu de 800,000 livre sterling, séu 20,000,000 franci. Elu póte, fara se atinga capitalulu, cheltuí 50,000 fr. pe di si 37 fr. 50 pe minuta. Senatorulu americanu Jones de Nevadá, are unu venitu de 1,000,000 livre sterling, séu 25,000,000 fr., adeca 50 fr. pe minuta. Siefulu familiei Rothschild ar' puté cu venitululu seu de 2,000,000 livre sterling, se asvérle pe feréstra, de siese-dieci de ori pe óra, câte cinci napoleoni — ceea ce inse nu o face elu. In fine in, vérvulu acestei scári de aur massivu, tronéza M. J. W. Mackay, cu unu venitu de 2,750,000 livre sterling, ceea ce-i permite se cheltúiesca 175,000 franci pe di, 7500 fr. pe óra, si 125 fr. pe minuta. Acumu treidieci de ani, Mackay erá unu teneru vagabundu, ne-avendu unu gologanu macaru alu lui. Acum siese-spre diece ani a datu unu falimentu.

Balulu Romanu din Vien'a. — Comitétulu subscrisu 'si permite a da onoratulu publicu ratiociniulu despre balulu romanu arangiatu in favórea soc. acad. „Romanii a - Juna“ in urmatórele:

A. Perceptiuni. I. Din Vien'a: 1) Majestatea S'a imperatulu Franciseu Iosif I. 100 fl. 2) Majestatea S'a imperateasa Elisabeta 50 fl. 3) Dómnele Patronesse

874 fl. 4. Bilete de onóre edate de comitétu 643 fl. 5. Bilete vendute in Bureau 146 fl. Sum'a 1813 florini.

II. Din alte parti: a) Romania: 597 lei 21 galbeni: 243 fl. 80 cr. b) Ungaria: 45 fl. c) Bucovina: 156 fl. d) Transilvania: 10 lei, 1 galbinu, 108 fl. Sum'a 607 lei 22 galbiu si 552 fl. 80 cr. Totalu 607 lei 22 galbini si 2365 fl. 80 cr.

B. Erogatiuni. 1. Sum'a totala a speselor este 27 lei, 1425 fl. 86 cr. —

Deci remane venitu curatu 580 lei, 22 galbeni si 939 fl. 94 cr.

Constatamu cu bucuria, cà desi spesele pe langa tóta economi'a, — de-órece nu trebeu lasatu din vedere, cà balulu romanu se numera intre balurile cele d'antaiu de elita de aici si prin urmare arangierea are se fia càtu se póte de splendida se urca la o suma considerabila, multiamita sprigului caldurosu alu onor. publicu romanu si filoromanu, venitululu totusiu e destulu de 'nsemnatu.

Comitétulu finindu-si activitatea s'a si fiindu absolvatu de societate aduce in numele tinerimei romane din Vien'a si in specialu in numele soc. acad. „Romanii a - Juna“ multiamita s'a ferbinte tuturoru binevoitoriloru contributori, rogu-du-i a ne dá si pe venitoriu succursulu d-lor. Ii asiguramu totodata, cà acela va fi bine intrebuintiatu.

Vien'a in 28 Maiu 1880.

Pentru Comitétu:

D. Bratianu Dr. St. Ciurcu B. Damianu
contr. Pres. casaru

Pentru rectificarea nóstra si 'n deosebi pentru a stimtiloru colectanti ne tienemu de datorintia a publica in specialu numele contributoriloru si anume:

I. In Bucovina. 1. Eminentia S'a Metropol. Morariu-Andrievidi 25 fl. 2. D-lu Cavaleru P. Petrino Cernauti 40 fl. 3. D-lu G. Porumbescu paroch. in Stupa 5 fl. 4. D-lu S. Danilevici prof. Cernauti 2 fl. 5. Prin colectu D-lui Gabriil cav. de Pruncul in Cernauti 67 fl. dela Domnii: B. N. Botusian 10 fl. V. de Pruncul 10 fl. V. G. de Pruncul 6 fl. A. de Pruncul 10 fl. T. de Pruncul 6 fl. A. de Pruncul 10 fl. I. Botusian 5 fl. G. de Pruncul 10 fl. 6. Prin colect'a D-lui E. Lutia prof. in Cernauti 10 fl. dela Domnii: N. Premievici 1 fl. Z. Voronea 2 fl. E. Calmutichi 2 fl. P. Ternovean 2 fl. I. Isopescan 1 fl. I. Topalda 1 fl. E. Lutia 1 fl. 7. Prin colectu D-lui V. Mitrofanovici in Cernauti 7 fl. dela Domnii: V. Repta 2 fl. si V. Mitrofanovici 5 fl. Sum'a 156 fl.

(Va urmá.)

Sciri ultime.

Paris 9 Iuniu. Camer'a si guvernulu au decisu, a imparti la 14 Iuliu stindartele Republici la tóta armat'a francesa. Camer'a a primitu propunerea guvernului, a declará diu'a de 15 Iuliu, aniversarea luarii Bastillei, de o serbatóre nationala.

Publicatiune!

Stupin'a Bisericei nóstre, fosta a lui Cristof, situata langa riulu Barsa, se va arendá prin licitatiune pe siese ani, incependu din tómn'a anului curentu 1880.

Licitatiunea se va tiené Dumineca in 15/27 Iuniu 1880, la 10 óre inainte de ameadiu, Cas'a de Siedintie, curtea Biserisant. Nicolae, suburbiulu Scheiu.

Pena la diu'a de licitatiune se potu luá in vedere conditiunile arendarei la Domnulu Ioane A. Navrea, suburbiulu Scheiu in prundu.

Brasiovu 6/18 Aprile 1880.

Epitropi'a parochiale a Bisericei romane
ort. res. dela S. Nicolae. 3-4

Cursulu la burs'a de Vien'a din 7 Iuniu st. n. 1880.

5% Rent'a charthia (Metalliques) . . .	93.80	Oblig. rurali ungare . . .	94.-
5% Rent'a-argintu (imprumutu nationalu) . . .	74.05	„ „ Banat-Timis. . .	93.58
Losurile din 1860 . . .	130.25	„ „ transilvane . . .	96.75
Actiunile bancai nation. . .	833.—	„ „ croato-slav. . .	95.—
„ instit. de creditu . . .	275.—	Argintulu in marfuri . . .	—
Londr'a, 3 Iuni . . .	117.60	Galbini imperatesci . . .	5.54
		Napoleond'ori . . .	9.35
		Marci 100 imp. germ. . .	58.75

Editoru: Iacobu Muresianu.

Redactoru responsabilu: Dr. Aurel Muresianu.

Tipograf'a: Ioanu Gótt si fiu Henricu.